

Abstrakt

Antilopa losí (*Taurotragus oryx*) patří mezi největší antilopy světa. Základní sociální skupinu tvoří několik matek s mláďaty, dospělí samci se přidávají pouze na období říje. Ve stádě je založena dominantní hierarchie, která eliminuje silné negativní střety především mezi samicemi. Kromě agonistických interakcí probíhají mezi jedinci i afiliativní interakce, které příznivě působí na vztahy ve stádě.

Cílem práce je shrnout dosavadní studie zabývající se sociální strukturou a chováním antilopy losí se zaměřením na afiliativní, mateřské a agonistické interakce ve stádě. Experimentální část se soustředí na preference samic pro volbu nejbližšího partnera, zda je výběr ovlivněn věkem, příbuzností či mateřským stavem samice.

Data byla získána přímým pozorováním stáda antilopy losí na farmě v Lánech pomocí skanů vybraných samic po 15 minutách. Byly měřeny vzdálenosti mezi nimi a ostatními členy stáda. Rovněž bylo zaznamenáváno vybrané sociální chování jakýchkoli dvou jedinců ve stádě metodou all occurrence sampling. Z analýzy dat bylo zjištěno, že nejvíce (98,77 %) interakcí bylo negativních, samice preferovaly bezkontaktní agonistické interakce, tedy hrozbu a ústup. Olizování se mnohem častěji vyskytovalo mezi matkou a mládětem než v jiných skupinách, kde bylo hodnoceno jako afiliativní interakce. Výsledky ukazují, že preference samic je závislá na mateřském statusu ($p=0.0003$), tedy přítomnosti vlastního mláděte. Samice bez mláďat signifikantně častěji volily jako nejbližšího partnera samici se stejným statusem ($p=0.0060$). Naopak samice s mláďaty se od nich ve výběru lišily. Preference pro vrstevnice ani příbuznost nebyly signifikantní, což je pravděpodobně ovlivněno právě mateřstvím. Matky mohou působit soliterněji vůči ostatním samicím, protože více času věnují péči a ochraně svého mláděte. V průběhu pozorování se měsíční mláďata vývojově nacházela v tzv. skrývacím období a byla zcela odkázaná na péči matky.

Informace a výsledky o sociálním chování v mé práci mohou napomoci k hlubšímu pochopení sociální struktury stád a jejich změnám v čase. Mohou být také použity v praxi pro zlepšení welfare u antilop v lidské péči.